

18964

Selma Aliye KAVAF
Deva Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından cevaplandırılmasını arz ederim. 05/11/2024

Selma Aliye KAVAF

Manisa Milletvekili

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) mali yapısının sağlamlığı ve prim alacaklarının zamanında tahsil edilmesi, ülkemizin sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliği açısından kritik öneme sahiptir. Ancak, SGK'nın belediyeler, bunların bağlı kuruluşları ve şirketlerinden olan prim alacaklarının tahsilatında ciddi sorunlar yaşandığı gözlemlenmektedir.

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi, belediyelerin SGK'ya olan borçlarının genel bütçe vergi gelirlerinden kesinti yapılarak tahsil edilmesine olanak sağlamaktadır. Ancak, Sayıştay denetimlerinde ortaya çıkan bulgular, bu mekanizmanın yeterince etkili olmadığını göstermektedir. SGK'nın bazı belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile şirketlerinden süresi içinde tahsil edilemeyen prim alacaklarının toplam miktarı her yıl artmaktadır.

Sorunun daha da derinleşmesine neden olan önemli bir faktör, belediye şirketlerinin durumudur. Bu şirketler 5779 sayılı Kanun kapsamında yer almamakta ve genel bütçe vergi gelirlerinden pay almamaktadır. Dolayısıyla, belediye şirketlerinin borçlarına ilişkin doğrudan kaynaktan kesinti yapılabilecek bir süreç bulunmamaktadır. Bu durum, belediye şirketlerinde sigortalı çalışan sayılarına bağlı olarak ödenmeyen prim borçlarının sürekli artmasına yol açmaktadır.

Sorunu daha da karmaşık hale getiren bir diğer unsur, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 20'nci maddesidir. Bu madde uyarınca, belediyeler ile bağlı kuruluşlar personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini doğrudan hizmet alımı suretiyle kendi şirketlerinden yapmaktadır. Bu hizmet alımları ihale kapsamında yapılmadığından, Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanamamaktadır. Sonuç olarak, belediye şirketlerine yapılan ödemelerin hakedişinden kesinti yapılarak belediyeye sorumluluk yüklenememektedir.

Bu karmaşık yasal ve idari durum, SGK'nın alacaklarını tahsil etmesini zorlaştırmakta ve kurumun mali yapısını olumsuz etkilemektedir. Ayrıca, bu durum sosyal güvenlik sisteminin finansmanında adaletsizliğe yol açmakta, primlerini düzenli ödeyen işverenler ile ödemeyen belediye şirketleri arasında haksız bir rekabet ortamı oluşturmaktadır.

TBMM Halkla İlişkiler Binası

2.Kat, Oda: D-206 Bakanlıklar-Ankara

Telefon: +90 (312) 420 5900 +90 (312) 420 5901 Faks: +90 (312) 420 2292

18964

Selma Aliye KAVAF
Deva Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Bu kapsamda;

1. SGK'nın belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile şirketlerinden süresi içinde tahsil edilemeyen prim alacaklarının toplam miktarı son beş yıl içinde nasıl bir seyir izlemiştir? Bu alacakların yıllara göre dağılımı nedir?
2. 5779 sayılı Kanun kapsamında belediyelerden yapılan kesintiler, SGK'nın alacaklarını karşılamada ne ölçüde etkili olmaktadır? Bu yöntemin etkinliğini artırmak için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
3. Belediye şirketlerinin SGK'ya olan borçlarının tahsilatında yaşanan zorlukların nedenleri nelerdir? Bu sorunun çözümü için ne gibi yasal veya idari düzenlemeler planlanmaktadır?
4. 375 sayılı KHK'nın Ek 20'nci maddesi uyarınca belediyelerin kendi şirketlerinden hizmet alımı yapması, SGK prim tahsilatını nasıl etkilemektedir? Bu durumun olumsuz etkilerini gidermek için ne gibi önlemler alınmaktadır?
5. Belediye şirketlerinin SGK'ya olan borçlarının tahsilatı için, belediyelerin genel bütçe vergi gelirlerinden pay alması gibi bir mekanizma oluşturulması düşünülmekte midir?
6. SGK'nın belediye şirketlerinden olan alacaklarının tahsilatı için, belediyelere sorumluluk yüklenmesi konusunda ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
7. Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik'in belediye şirketlerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi düşünülmekte midir?
8. SGK'nın belediyeler ve belediye şirketlerinden olan alacaklarının tahsilatını hızlandırmak için diğer kamu kurumlarıyla (örneğin, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İller Bankası) nasıl bir işbirliği yapılmaktadır?
9. Belediyeler ve belediye şirketlerinin SGK'ya olan borçlarının yapılandırılması konusunda ne gibi çalışmalar yürütülmektedir? Bu yapılandırmaların etkinliği nasıl değerlendirilmektedir?
10. SGK'nın belediyeler ve belediye şirketlerinden olan alacaklarının tahsilatını iyileştirmek için uluslararası iyi uygulama örnekleri incelenmiş midir? İncelendiyse, bu örneklerden uygulanması düşünülen yöntemler var mıdır?